

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Quantum pro usu corporis justè exigit mulier, num. 23.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

opere bono? Si v. g. Petrus sit dedusus ludo, scortis, blasphemijs, & ego ne hæc committat, do illi pecuniā, licetne ille accipere & retinere potest, posito, quod ea non committat? Respondeo, licet q̄ posse, quia quamvis ille astringatur, ea peccata ex alijs virtutibus non committere, non tamen ex iustitia, saltem mihi debita; quare si omittat in gratiam meam, sub nova hac obligatione, iuste præmium retinebit. Si ea peccata non committere deberet mihi ex iustitia, nihil à me posset accipere; propter hæc dicta. A me, inquam; nam num possit ab altero, colligitur ex dictis num. 14. Nec in casa nostro adest simonia, quia hæc, quæ donantur ad avertendos homines à malo, vel ad alliciendos ad bonum, gratis donantur, vel sub conditione, non vero in pretium; quo etiam pacto excusantur à simonia fideles, quando munusculis alliciunt infideles ad fidem, vel pueros ad religionis ingressum.

q̄. De Lugo, alijs cit. f. 1. de ius. d. 18. sec. 3. à nu. 66. r. usq. apud eundem de Lugo ib. n. 69.

22. Porro ex dictis jam facile respondebis primæ quæstioni nu. 8. propositæ: ante patratum enim stuprum, debet virgo rescindere promissionem, & reddere pretium, juxta dicta nu. 18. at eo patrato, potest licet & iuste illud in conscientia petere ac retinere, ut ex dictis, præsertim nu. 19. patet.

Nonnulli (ut id hac occasione dicam) iniungunt scrupulum conjugatæ, quæ accepit pecuniā pro adultério; ajuat enim, eam pecuniā debe-

ri ab ipsa (occulte, ne prodatur) tradito marito, quia maritus est dominus corporis uxoris. Sed hos, licet doctissimos, non audio, ut nec audiunt alij non ignobiles Doctores. Ratio mihi videtur esse, quia vir non est ita dominus corporis uxoris, ut in illud perfectissimum habeat dominium, sed solum ita, ut illo uti queat in debito conjugali, omnibus alijs exclusis, quod certè non tollit uxori facultatem acquirendi, licet cum peccato, ex turpi sui corporis concessione. Vxor enim non est sicut mancipium, quod, quia incapax est dominij, quidquid acquirat, domino acquirit &c.

f. Mol. Reg. Bannes alijsq. apud Dian. p. 2. t. 17. ref. 17. t. Megala; Bonacina, Grassis, Diana eos citans d. ref. 7.

Quantum pro usu corporis iuste exiget mulier?

23. Ad posteriores autem quæstiones, quæ hujus pretij taxam inquirebant, communis responsio est; spectatis omnibus, id est, personæ nobilitate, pulchritudine, ætate, honestate &c. esse id decernendum; plus enim meretur honesta, & nemini pervia, quam omnibus obvia &c. Verum ad hanc responsionem animus, qui explicatius aliquid, & magis determinatum desiderat, non omnino acquiescit.

24. Distinguunt nonnulli, vel nimis ferreo est de meretrice, vel de femina honesta. Meretrice (ait De Lugo n.) non potest iuste petere, vel accipere, nisi quantum plus minus solet ipsa eadem à cæteris conquirere: hac

Hæc enim est emptio & venditio inter illam, & amasium: hic dat pretium illa usum corporis; cum igitur conditio emptionis & venditionis iusta requiratur, ut pretium sit illud, quo communiter res venditur, ita erit & hic. Quare si meretrix dolo fingens se esse honestam, cum tamen talis in communi opinione non sit, vel fingens, ab alijs multum accipere, plus notabiliter accipiat, obligabitur excessum restituere: nisi forte ex circumstantijs colligatur, esse liberalem donationem amasij, quam ego tunc adesse præsumerem, quando is sponte, & non exactus à meretrice, tantam vel tantam mercedem porrigeret. De promissione nimis prodiga, vide, quæ dixi, cum de iuramento.

u. De Lugo t. 1. de iust. d. 1. sec. 2. num. 47.

At vero famina honesta potest petere & sumere, quantum ei placet; ratio est, quia in his & similibus rebus, quæ pretio statuto, vel vulgati carent, tanti res potest vendi, quanti eam aestimat, qui vendit. At puella honesta plurimi potest suam honestatem aestimare; unde vides, meretricem, de qua numero præcedente fuit locutio, potuisse initio suæ prostitutionis plus accipere; at ubi tanto, vel tanto pretio honestatem suam aestimavit, huic aestimationi debet stare; secus, venderet supra aestimationem.

Hæc ex de Lugo. Fateor, hanc distinctionem esse probabilem; sed quoniam non improbabilis est sententia, suo loco x inferius afferenda, dicens, in rebus, quæ non sunt victuri ac vestituri, & his similibus necessaria, quem-

libet posse rem suam vendere, quantum sine fraude potest; sic enim conceditur, falconem, canem venaticum, gemmam tanti vendere, quanti quis potest; quia hæc sunt ad delicias, non ad necessitatem; cùm etiam id non sit sentiendum de meretrice, quæ usum actualem sui corporis velit huic vilis, huic carius, ut ei libet, sine dolo vendere? Addidi (sine dolo) nam si mendacijs utatur & fallacijs, non illa solum meretrix, verum etiam quæcumque aliàs honesta similibus utens, pariter erit iniustitiæ rea.

x Inf. lib. 8. tr. 3. c. 7. §. 4. nu. 20. ex Val. Tol. Sæ, ubi respondebimus arg. allato à de Lugo.

Deflorator virginis, vi, metu, &c.

26. Si virgo vi, fraude, metu iniusto aut reverentiali (addunt non nulli preces importunas, quas tamen ego non xx addo; preces enim, ut & blanditiæ augent voluntarium, non imminuunt; nisi sint à superiore, cui reverentia debeat; nam tunc res transit in metum reverentialem) si virgo, inquam, vi &c. florem sui corporis deperdidit, obligatur « stuprator sub distinctione, vel eam ducere, vel damnum reficere dote, seu pecunia; vel curando, ut æquè bene nuberet, ac si fuisset intacta. Ratio est, quia sic satis compensatur injuria. Simile quid debet, si solum quis osculatus est vi puellam, cum ejus infamia, &c. debet enim refarcire quantitatem damni. Quare si sufficienter refecit, vel reficere detur parva pecunia, superaddendo v. g. nonnihil doti, quam illa virgo ali-

Bb

unde